

Trans- tukipiste

SUKUPUOLIRISTIRIITAA KOKEVIEN LASTEN TARPEET JA HUOLET

LAPSIASIAVALTUUTETUN PYÖREÄ PÖYTÄ, SÄÄTYTALO 13.11.2017

Setan Transtukipiste | Pasilanraitio 5, 00240 Helsinki | www.transtukipiste.fi | www.facebook.com/transtukipiste

8.12.2017

TIEDON SAANTI

- **"Onko tämä normaalia?", 9 v.**
- **Omaa kasvua koskevan tiedon saanti.**
- .Kouluterveyskyselyssä 2017 lapsista ainakin 0.6 -1 % on sukupuoliiristiriita (binaari) ja 4.9 % sukupuolihämmennystä (ei binaari). (8.-9. lk yht. 5.6 %).
- Samaan aikaan kasvuympäristön aikuisilta puuttuu tietoa sukupuolen moninaisuudesta ja sen kohtaamisesta lapsilla.
- Olennaista on lasten kanssa työskentelevien aikuisten kouluttaminen, jotta he osaavat tukea lapsia.

TUKEA VANHEMMILLE

- **"Ei voisi kertoa kenellekään" , 10 v.**
- Vanhemman ilmaisema lämpö ja hyväksyntä on suojaava tekijä sukupuoli-ristiriitaa kokeville lapsille.
- Lapsen sukupuoli-ristiriita voi kuormittaa kiintymyssuhteita perheessä.
- On lakattava syylistämästä vanhempia, ja alettava tunnistaa lapsen sukupuoli-ristiriidan vaikutus perhedynamiikkaan ja sateenkaarisukupuut.
- Lisää tukea vanhemmille (vertaistuki, kasvatusneuvonta, parisuhdekurssit ja voimavaraleirit vanhemmille)

MITEN TUKEA VANHEMPIA

- Autetaan vanhempia sietämään epävarmuutta, orientoitumaan tulevaan ja työstämään erilaisia vaihtoehtoja ja omia tunteita, tukea sos. paineisiin.
- Mikä tekee lapsen onnelliseksi jo nyt? Lapsi saa ilmaista itseään. Koti on lapsen turvapaikka. Kokemuksia hyväksynnästä ja arvostuksesta lapselle ja vanhemmille.
- Lapsen tarina osaksi perheen tarinaa.
- Edistetään lapsen turvallisuutta.
- Opiskellaan sukupuolen moninaisuutta yhdessä.
- Tuki vanhemmille parantaa translapsen vointia.

VÄHEMMISTÖSTRESSI LAPSILLA

- **"Teille on varmaan kauheaa, että teillä on tällainen lapsi", 10 v kirje vanhemmille.**
- Ennaltaehkäistävä ja lievennettävä vähemmistöstressiä luonnollistamalla sp.mon.
- Roolimallit, vertaistuki, työvälineet ammattilaisille lasten tukeen.
- **"Koulussa minua transutellaan ja housut vedettiin alas, mutta opettajat ei osaa auttaa"**
10
- Turvallisuuden takaaminen, kiusaamiseen ja syrjintään puuttuminen oikeasti.
- Ahdistuksen, masennuksen ja itsetuhoisuuden ennaltaehkäisy.

DYSFORIA TUKI

- **"Jaksanko elää? Mitä jos en saa apua ajoissa? Kehoni muuttuu joka päivä miehiseen suuntaan. Pitääkö minun valehdella olevani paremmassa kunnossa, että saan hoitoa?", 14 v**
- Lisää koulutusta mielenterveysalan ammattilaisille sukupuoliristiriidasta ja siinä tukemisessa.
- Psykologeja tulisi enemmän hyödyntää ammattikuntana, joka voi kannatella nuoria pitkien hoitoarviointien aikana ja lisää vertaistukea. (Räätälöidään dysforian sieto työkalupakki nuorelle)
- Nuorten hoitoa kehitetään terapeuttisempaan suuntaan ja vanhemmille dysforiaymmärrystä lisää.

ERITYISTARPEIDEN HUOMIOINTI

- Varhainen tunnistaminen.
- Ulostulotuki.
- Sosiaalinen transiatio.
- Puberteetin jarrutushoito on mahdollistettava lapsille, jotka ovat sen tarpeessa.
- Dysforian kestämisen tuki.
- Neutraali ja turvallinen tuki identiteettityöhön nuorille ja voimauttava vertaistuki lisäsuojaksi vähemmistöpainneissa.
- Sukupuoliristiriitaan liittyvien perhejännitteiden helpottaminen.

SOSIAALINEN TRANSITIO

- Lapsi elää oman persoonansa ja sukupuoli-identiteettinsä mukaan jo lapsena perheensä tukemana.
- Nimi, tyyli, sukupuoli koulussa.
- Seurataan lapsen hyvinvointia. Asiaa käsitellään avoimesti lapsen yhteisöjen kanssa.
- Tulevaan sukupuoleen suhtaudutaan avoimesti. Tarvittaessa lapsi ja nuori saa tukea uuteen sosiaaliseen siirtymiseen tai puberteetin jarrutushoitoon.
- Yleistyvä kulttuurinen käytäntö, tutk. tieto tukee.

BINAARI JA EI BINAARI JO LAPSILLA

- Joillakin lapsilla hyvin selkeää ja yksiselitteinen sukupuoli-identiteetti ja samastuminen tytöksi tai pojaksi (binaari).
- Joillakin lapsilla liikkuva, muuttuva tai epävarma kokemus omasta sukupuolesta (ei binaari) tai sukupuolten rajalla olosta.
- Toinen lapsi voi tarvita selkeän sukupuoliroolin ja vahvistusta siinä. Toinen voi tarvita rohkaisua olla aivan omanlaisensa ja että voi kokeilla ja miettiä rauhassa.
- Roolimalleiksi lapsia, aikuisia, sekä binaari että ei binaari ihmisiä, tarinoita.

RETROSPEKTIIVINEN TUTK TULOS

- **Vanhempia olisi auttanut:** ammatillinen tuki / toisten vanhempien tapaaminen / tietoisuus, ettei sukupuoli-samastuminen ole valinta / tae lapsen turvallisuudelle ja yhdenvertaisuudelle koulussa.

- **Transihmisiä olisi auttanut lapsena:**

ystävällisyys, hyväksyntä ja ymmärtävä asennoituminen / aikuinen huomaa heidän vaikean tilanteensa / aikuinen kertoo, että heissä ei ole mitään vikaa ja että on muitakin samassa tilanteessa. (Riley E. 2009). Gender Variant Children: Views of professionals, parents and transgender adults. Abstrakti tutkimusesittelystä. WPATH Oslo.

KIITOS!

- Lisätietoa:
- www.transtukipiste.fi
- maarit.huuska@seta.fi